

Fremsat den 14. november 2024 af Mai Mercado (KF), Helle Bonnesen (KF), Brigitte Klintskov Jerkel (KF),
Mona Juul (KF) og Frederik Bloch Münster (KF)

Forslag til folketingsbeslutning

om, at forsvars- og familieretsadvokater skal omfattes af straffelovens § 119

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et lovforslag i indeværende folketingsår, der medfører, at beskikkede forsvars- og familieretsadvokater bliver omfattet af straffelovens § 119.

Bemærkninger til forslaget

Advokater er den eneste professionelle aktør i et retsloka- le, som ikke har en særlig beskyttelse i straffeloven, fordi de ikke er offentligt ansatte som f.eks. anklagere og dommere.

Det betyder, at en trussel mod en dommer eller anklager straffes hårdere end en trussel mod en advokat.

Forslagsstillerne mener, at familieretsadvokater og forsvarsadvokater bør omfattes af straffelovens § 119 og derved sikres den samme særlige beskyttelse som deres offentligt ansatte kollegaer i retsvæsenet.

Forslagsstiller mener, at denne gruppe af advokater bør nyde en særlig beskyttelse, fordi forsvars- og familieretsadvokater i særlig grad er udsat for trusler, chikane og vold (»2020 - Advokaten 2 Trusler«, Advokatsamfundet, den 3. juni 2020). Herudover er forsvars- og familieretsadvokater kendetegnet ved i mange tilfælde at blive beskikket af retten til at repræsentere deres klienter. De løser således en opgave på vegne af samfundet, der kan sammenlignes med de personer, der i dag er omfattet af straffelovens § 119.

Uddybning af gældende regler

Folketinget besluttede i 1924, at der var et særligt behov for at beskytte personer i offentlig tjeneste (Rigsdagstidende, folketingsåret 1924-25 (1. samling), Tillæg A, spalte 3193, folketingstidende.dk). Baggrunden for beslutningen var, at personer i offentlig tjeneste kan være særlig udsatte for angreb og derfor have behov for yderligere beskyttelse. I dag er det straffelovens § 119, der giver personer, der handler i medfør af offentlig tjeneste eller hverv, en særlig strafferetlig beskyttelse mod vold og trusler. I dag omfattes næsten alle personer i offentlig tjeneste af denne bestemmelse. Det vil sige, at personer i private virksomheder, eksempelvis buschaufføren, som udfører en opgave på vegne af en offentlig myndighed, også er omfattet af straffelovens § 119.

Forsvarsadvokater og familieretsadvokater løser en opgave på vegne af samfundet på samme vis som dommere og anklagere

Forsvars- og familieretsadvokater løfter en uundværlig opgave i det danske retssamfund ved at sikre, at alle borgere uanset deres økonomiske situation har adgang til juridisk repræsentation og en retfærdig rettergang. At opgaven udføres på vegne af samfundet og derved svarer til offentligt ansattes, kommer til udtryk på flere måder, herunder ved beskikkelse og advokatpålæg, hvilket uddybes nedenfor.

I straffesager foranlediger politiet eller retten, at en forsvarsadvokat bliver beskikket, hvis ikke den anklagede selv har valgt en advokat, idet vedkommende i udgangspunktet skal være repræsenteret af en advokat. Selve beskikkelsen understreger, at advokaten udfører sin opgave på vegne af samfundet. At der er tale om en opgave, som udføres på vegne af samfundet – og ikke blot klienten – understreges yderligere af, at der i straffesager i mange tilfælde er såkaldt advokatpålæg, hvor tiltalte skal repræsenteres af en forsvars-

advokat. Det medfører, at hvis en forsvarsadvokat udtræder af sagen, skal en anden forsvarsadvokat udpeges i dennes sted, da retten ellers ikke kan gå sin gang.

Familieretsadvokater bliver ligeledes beskikket af retten i sager, hvor det er nødvendigt, at begge parter har juridisk bistand, som f.eks. i tvister om forældremyndighed. Derfor bør familieretsadvokater ligesom forsvarsadvokater omfattes af straffelovens § 119.

Når advokater handler som beskikkede repræsentanter for deres klienter, optræder de reelt som udpegede af det offentlige, og de bør derfor beskyttes af straffelovens § 119 ligesom dommere, anklager og retsbetjente, der ligeledes udfører en vigtig samfundsmæssig funktion i retten.

Det er ligeledes værd at bemærke, at en advokat, som er blevet beskikket til en klient, ikke kan udtræde af en sag, medmindre særlige omstændigheder er opfyldt. Det øger risikoen for chikane, vold og trusler, da en advokat ikke blot kan udtræde af en sag, hvis relationen til klienten bevæger sig i en forkert retning.

Vold og trusler rettet mod forsvars- og familieadvokater understreger behovet for en særlig beskyttelse

Fælles for forsvars- og familieretsadvokater er, at de påtager sig opgaver med højt konfliktniveau. De placerer sig gennem deres arbejde i en langt mere udsat position end mange andre personer, der er beskyttet af § 119, som f.eks. embedsmænd i ministerier, kommuner og regioner uden borgerkontakt.

Ifølge Advokatsamfundet er især forsvars- og familieretsadvokater udsat for vold, trusler og chikane. En undersøgelse foretaget af Advokatsamfundet i 2020 viser, at mere end hver tredje familie- og forsvarsadvokat har været udsat for trusler inden for de sidste tre år (»2020 - Advokaten 2 Trusler«, Advokatsamfundet, den 3. juni 2020). Der er tale om alt fra dødstrusler og involvering af rockere til falske indberetninger af advokaters børn til kommunen. Ligeledes er der cirka 10 pct. af forsvars- og familieretsadvokaterne, som ifølge undersøgelsen overvejer at opgive deres hverv som advokat. Det er afgørende for borgernes retssikkerhed, at nogen påtager sig den opgave, selv om det kan indeholde betydelige risici.

Forslagsstillerne mener derfor, at det er vores ansvar som samfund at beskytte forsvars- og familieretsadvokaterne, når de varetager en afgørende funktion i vores retsvæsen. Det er en bekymrende tendens, hvis disse advokater afholder sig fra at arbejde som forsvars- eller familieretsadvokater af frygt for trusler eller chikane.

Det Konservative Folkeparti mener derfor, at forsvars- og familieadvokaterne skal beskyttes på lige vilkår med deres kolleger i retsvæsenet ved at blive omfattet af straffelovens § 119.

Skriftlig fremsættelse

Mai Mercado (KF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om, at forsvars- og familieretsadvokater skal omfattes af straffelovens § 119.

(Beslutningsforslag nr. B 54)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.